

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΚΗ'

ΙΟΥΛΙΟΣ — ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1957

ΤΕΥΧΟΣ Γ'

ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ Ξ. Α. ΣΙΔΕΡΙΔΟΥ ΚΑΤΑΛΟΙΠΑ ΑΥΤΟΥ (*)

ΥΠΟ

Κ. Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ (†)

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Ξενοφάντος Α. Σιδερίδου, ἀντεπιπέλλοντος μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἐδώρησαν, τῷ 1930, τὴν πολύτιμον αὐτοῦ βιβλιοθήκην εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν, ἣτις εὐγνωμόνως ἀποδεχθεῖσα τὴν δωρεὰν ταύτην ἐτοποθέτησεν αὐτὴν μετὰ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ ἐν ἰδιαιτέρᾳ αἰθούσῃ. Ἡ δωρηθεῖσα βιβλιοθήκη ἀποτελεῖται ἐκ 4009 τόμων καὶ φυλλαδίων, καταγραφέντων ἤδη ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ, καὶ 25 χειρογράφων κωδίκων, ὧν 17 ἑλληνικοὶ καὶ 8 τουρκικοί. Κατάλογον τῶν χειρογράφων τούτων ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ περιοδικῷ «Θεολογία» (τόμ. ΙΒ', 1934, σ. 226 - 253), ἀνατυπωθέντα καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Κατάλογος τῶν κωδίκων τῆς βιβλιοθήκης Ξ. Α. Σιδερίδου, τῆς δωρηθείσης τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν» (ἐν Ἀθήναις 1934).

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων 25 χειρογράφων κωδίκων εὐρέθησαν ἐν τῇ δωρηθείσῃ βιβλιοθήκῃ τοῦ Σιδερίδου καὶ πλεῖστα κατάλοιπα, ὡς τὰ πολλὰ αὐτόγραφα αὐτοῦ. Τὰ κατάλοιπα ταῦτα εἶναι ἄξια σπουδῆς καὶ μελέτης, ὡς διαφωτίζοντα πλεῖστα ζητήματα καὶ δὴ ἐκκλησιαστικά, ἱστορικά, γεωγραφικά, ἀρχαιολογικά καὶ παλαιογραφικά.

Κατάλογον τῶν καταλοίπων τούτων τοῦ Σιδερίδου ἐκδίδω κατωτέρω, φρονῶν ὅτι οὕτω θέλω διευκολύνει τὴν μελέτην τῶν βουλομένων ν' ἀσχοληθῶσι περὶ αὐτὰ καὶ καταστήσει γνωστοτέραν τὴν ἐργατικότητα καὶ τὸν ζῆλον τοῦ ἀοιδίμου ἀνδρός. Τὰ κατάλοιπα ταῦτα κατέταξα ἐν ἰδίῳ φακέλλοις ὑπ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν 1 - 130, τοποθετήσας αὐτοὺς κατ' ἀριθμητικὴν σειρὰν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Σιδερίδου, ὅπως καταστῇ εὐχερὴς ἡ εὐρεσις τῶν ζητουμένων.

Κ. Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

* Ἐπιμελεῖα τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Καρμίρη δημοσιεύεται ἐνταῦθα τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν καταλειφθέντων εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀνεκδότων χειρογράφων καταλοίπων τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ αὐτῆς Κωνσταντίνου Δυοβουνιώτου († 1943).

1. Φάκελλος περιέχων: 1) Εἴκοσι καὶ τρία τετράδια, φέροντα ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου τοῦ πρώτου ἐπιγραφὴν «Βοσπορομαχία, ἦγον φιλονεικία Ἀσίας καὶ Εὐρώπης εἰς τὸ κατάστανον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ποίημα συντεθὲν κατὰ τὸ ἀψηβ' σωτήριον ἔτος ὑπὸ τοῦ ποτὲ ἐνδοξοτάτου καὶ ἀξιοπρεπεστάτου κυρίου Σένιορ Μομάρς πρώτου δραγουμάνου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρέσβεως τοῦ Αὐστριακοῦ Κράτους, νῦν δ' αὖθις τύποις ἐκδοθὲν μετὰ δύο ἄλλων ποιημάτων ἠθικῶν καὶ μετὰ πλείστης ἐπιμελείας διορθωθὲν, ἀψηβ' Ἐνετίησι 1792, παρὰ Δημητρίῳ Θεοδοσίῳ, τῷ ἔξ Ἰωαννίνων», καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον τούτου. 2) Τέσσαρα τετράδια, ὧν τὰ δύο πρῶτα φέρουσιν ἐπιγραφὴν «Πίναξ τοπικὸς» καὶ τὰ ἄλλα δύο «Πίναξ τουρκικὸς». 3) Τρία τετράδια περιέχοντά τινα ἐκ τῆς ἐκδόσεως τῆς Βοσπορομαχίας, «Ἐν Λειψίᾳ τῆς Σαξωνίας. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τοῦ Βραϊτκόφτ. Ἔτει 1766», ὡς καὶ φύλλα χάρτου, ἐν οἷς ἔχουσι γραφῆ τινα περὶ τοῦ συγγραφέως τῆς Βοσπορομαχίας.

2. Φάκελλος περιέχων δύο τετράδια, ὧν τὸ πρῶτον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 6 φέρει ἐπιγραφὴν «Κῶδ. Ζωγρ. 32 σ. 44 - 49. Τὸ παρὸν χρυσοβούλλον τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου λεγόμενον εὖρον (ὁ Καισάριος Δαπόντε) ἐν τινι παλαιῷ γραικολατίνῳ νομοκάνονι Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως», τὸ δὲ δεύτερον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 6 φέρει ἐπιγραφὴν «Κῶδ. Ζωγρ. 32 σ. 111 - 119. Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ Ρωμανοῦ βασιλέως Ρωμαίων». Τὰ τετράδια ταῦτα περιέχουσιν ἀντίγραφον τῶν ἀνωτέρω δύο χρυσοβούλλων.

Ἐν τῷ αὐτῷ φακέλλῳ ἐπιστολὴ τοῦ Dölger πρὸς τὸν Σιδερίδην, φέρουσα χρονολογίαν «Μόναχον 31.XII.1928», ἐν ἧ ὁ Dölger ἀναφέρει τινα περὶ τῶν χρυσοβούλλων τούτων.

3. Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 22 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου ἐπιγραφὴν:

«Ἐπιστολαὶ

8 Εὐγενίου Ἰωαννουλίου τῷ Λαρίσσης Διονυσίῳ.

1 » » τῷ Δημητριάδῳ.

1 » » τῷ Παναγιώτῃ Νικουσίῳ.

1 Διονυσίου Λαρίσσης τῷ » »

11 τὸ ὅλον».

Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει τὰς ἀνωτέρω 11 ἐπιστολὰς ἀντιγεγραμμένας ἐκ τοῦ Ζωγραφείου κώδικος 45.

4. Φάκελλος περιέχων 50 φύλλα χάρτου ἠεριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν: «Διορθώσεις τινὲς εἰς τὴν τοπογραφικὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἱστορίαν». Ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ, ὡς ὁ Σιδερίδης ἐν τῷ προλόγῳ αὐτῆς σημειοῖ, «λαθῶν τινων τοιοούτων παρατηρηθέντων ὑφ' ἡμῶν προτιθέμεθα διὰ τῆς πυρούσης πραγματείας τὴν διόρθωσιν».

5. Φάκελλος περιέχων τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἡριθμημένων 54 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Ἱστορία Καρόλου τοῦ Β' βασιλέως τῆς Σουηδίας. Ξενοφῶν Α. Σιδερόπουλος. Χρυσόπολις 1872» καὶ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ πλευρᾷ αὐτοῦ τὴν σημείωσιν «Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ Λέσχῃ Χρυσοπόλεως εἰς δύο ἀναγνώσματα τὴν 25 Φεβρουαρίου καὶ 3 Μαρτίου 1872».

6. Φάκελλος περιέχων τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμημένων 52 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Gerlach Tagebuch». Τὰ τέσσαρα πρῶτα φύλλα ἡμίλαστα, ὧν τὰ τρία πρῶτα περιέχουσι παρὰ τὸ γερμανικὸν κείμενον τὴν ἑλληνικὴν αὐτοῦ μετάφρασιν καὶ τὸ τέταρτον τὴν γαλλικὴν αὐτοῦ μετάφρασιν. Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει διάφορα ἐνδιαφέροντα ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ Tagebuch τοῦ Gerlach.

7. Φάκελλος περιέχων τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἡριθμημένων 33 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Martini Crusii, graecae et latinae linguae, cum oratoria in Acad. Tubing. professoris Annalium Suevicorum dodecas tertia ab anno Christi CIOCCXIII usque ad CIOICXLIII annum perducta. Adjecto paraleipomena variarum plurimarumque rerum libro in quo hodiernum quoque turcicum bellum a 1590 usque ad 1596 Domini annum deligenter describitur. Francforti MDXCVI». Ἐν τέλει δύο φύλλα χάρτου ἀναριθμητα. Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει ἐνδιαφέροντα ἀποσπάσματα ἐκ τῶν Σουεβικῶν τοῦ Κρουσίου, τὰ δὲ δύο τελευταῖα ἀναριθμητα φύλλα ἐκ τῶν Παραλειπομένων.

8. Φάκελλος περιέχων :

I. α'. Ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου πρὸς τὸν Σιδερίδην, φέρουσαν χρονολογίαν «15 Φεβρουαρίου 1921», ἐν ἣ ὑποβάλλει αὐτῷ τέσσαρα ἐρωτήματα, ἅτινα ὑπέβαλον τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀμερικανικὰ ἰδρύματα, ὅπως δοθῆ αὐτοῖς ἀπάντησις. Σὺν τῇ ἐπιστολῇ φύλλον χάρτου, ἐφ' οὗ ἔχουσι γραφῆ τὰ ὑποβληθέντα ἐρωτήματα. β'. Ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴν τοῦ Σιδερίδου πρὸς τὸν ἀρχιγραμματέα Διονύσιον, φέρουσαν χρονολογίαν «21 Φεβρουαρίου 1921», μετὰ τῆς ἀπαντήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων καταλαμβανούσης 6 ἡριθμημένα φύλλα. Κάτωθεν τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Σιδερίδου πρὸς τὸν Διονύσιον ἔχει γράψει ὁ Σιδερίδης «ἐδημοσιεύθη μετὰ προσθηκῶν ἄλλου ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» κατὰ Ἀπρίλιον 1921». γ'. Ἐπιστολὴν τοῦ Διονυσίου πρὸς τὸν Σιδερίδην εὐχαριστήριον ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τῶν ἀπαντήσεων, φέρουσαν χρονολογίαν «26 Φεβρουαρίου 1921».

II. α'. Ἐπιστολὴν τοῦ Mario di Martinos, φέρουσαν χρονολογίαν «Ἐν Νεαπόλει τῇ 28 Φεβρουαρίου 1928» πρὸς τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ἣ παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ τὸν πληροφορήσῃ, ἐὰν τὸ σῶμα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνου τοῦ Α' (674-678) ὑπάρχει ἐν

τάφω ναοῦ τινος τῆς Κωνσταντινουπόλεως. β'. Ἐπιστολὴν τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς ἱερᾶς Συνόδου Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιμανδρίτου Μαξίμου, φέρουσαν χρονολογίαν «26 Μαρτίου 1928», ἐν ἣ παρακαλεῖ τὸν Σιδερίδην κατ' ἐντολὴν τῆς ἱερᾶς Συνόδου νὰ παράσχη εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς ἱερᾶς Συνόδου σχετικὰς πληροφορίας. γ'. Ἐπιστολὴν τοῦ Σιδερίδου πρὸς τὸν Μάξιμον, φέρουσαν χρονολογίαν «31 Μαρτίου 1928», ἐν ἣ ἀνακοινοῖ αὐτῷ ὅτι σχετικῶς πρὸς τὸ ἐρώτημα ἀποστέλλει τετρασέλιδον ὑπόμνημα, ὃπερ εὐρηται ἐντὸς τῆς ἐπιστολῆς. δ'. Ἐγγραφοῦν τοῦ Μαξίμου, ἐν ᾧ εὐχαριστεῖ τὸν Σιδερίδην ἕξ ἀποφάσεως συνοδικῆς διὰ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ἐξετέλεσε τὴν παράκλησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

9. Φάκελλος περιέχων 191 φύλλα χάρτου ἠριθμημένα καὶ φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἐρευναι περὶ τῆς β' περιόδου τῆς πατριαρχείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰερεμίου Β' (1584-1596) καὶ ἐν τέλει (φύλ. 191) «Κατ' Ἀπρίλιον 1900 ἐν Γαλατᾷ». Ἐν τῷ αὐτῷ φακέλλῳ φύλλα χάρτου περιέχοντα σχετικὰς σημειώσεις.

10. Φάκελλος περιέχων: 1) 68 φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Γερμανὸς Γ' οἰκουμενικὸς πατριάρχης» καὶ περιέχοντα τὰ περὶ αὐτοῦ. Ἐν τῷ χειρογράφῳ τούτῳ φύλλα τινὰ χάρτου περιέχοντα σχετικὰ σημειώματα καὶ ἕξ φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα ἐκ τοῦ «Ms. Βαρος. 142». 2) Τέσσαρα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Γερμανοῦ Β' οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν στιχούργημα» καὶ περιέχοντά τινα περὶ τούτου. 3) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Μεγαλυνάρια ψαλλόμενα εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν Γερμανοῦ πατριάρχου (Μηναιὸν ἐκδ. Κουτλουμουσιανοῦ. Γεδεῶν Ἐκκλ. Ἀλήθεια τόμ. ις' (1906) σ. 51-52)» καὶ περιέχοντά τινα τούτων μετὰ τινων παρατηρήσεων ἐν τέλει. 4) Πέντε φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Χειρόγραφον ἔθν. βιβλιοθήκης ἀριθ. 1098 φύλ. 270α. Στίχοι πολιτικοὶ ἐκ διαφόρων ἱστοριῶν τοῦ παναγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυροῦ Γερμανοῦ πάνυ ὠφέλιμοι». Μετὰ τοῦ χειρογράφου τούτου ἐπισυνάπτεται ἐπιστολὴ φέρουσα χρονολογίαν «6 Ἰουνίου 1923» καὶ ὑπογραφήν «Θεμ. Βολίδης», ἐν ἣ οὗτος γράφει μετὰξὺ ἄλλων ὅτι ἀποστέλλει τῷ Σιδερίδῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθὲν ἀντίγραφον τοῦ κώδικος 1098.

11. Φάκελλος περιέχων: 1) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Νικηφόρον ὑπὲρ...καὶ κατὰ τῶν δοξαζόντων εἰδώλοις προσκεκνηκέναι (Migne P. G. τ. 100)» καὶ περιέχον ἀποσπάσματα τινα ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου ἀναφερόμενα εἰς τὸν Ἀντόνιον τὸν μοναχὸν μετὰ τινων σχετικῶν παρατηρήσεων. 2) Τετραδίου ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 30 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Διονύσιος ὁ ἀπὸ Νικομηδείας Β' οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ Μητροφάνης Καισαρείας μητροπολίτης». Ἐν τῷ τετραδίῳ τούτῳ ἔχει γράψει ὁ Σιδερίδης, ὡς λέγει, ἐξηκριβωμένην τὴν ἱστορίαν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Διονυσίου Β'. 3) Πέντε φύλλα χάρ-

του γραφομηχανημένα καὶ ἡριθμημένα, περιέχοντα ἀντίγραφον ἐγκυκλίου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Καλλινίκου. Ἐπὶ φύλλον χάρτου ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης: «Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, εἰς φύλλον τετυπωμένη ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφεῖῳ ἐπὶ χάρτου πρασινοχρόου, ἀπέκειτο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἱστορ. καὶ ἐθν. ἐταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀνεκοίνωσα ταύτην τῷ αἰδουσιμωτάτῳ L. Petit, ὃς καὶ ἐμηχανογράφησε τὸ παρόν. Ἀθῆναι 1916». 4) Ἐννέα φύλλα χάρτου ἀναρίθμητα, φέροντα ἐν ἀρχῇ ἐπιγραφὴν «Cod. Paris. Gr. 873. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ πρὸς Δωρόθεον μονάζοντα, ἴδιον μαθητὴν», καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος φύλ. 260α - 265α. 5) Ἐξ φύλλα χάρτου ἡριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει μονὴ Καλλίου. Ὁ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης Ἀντώνιος Β'». Κάτωθεν ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης: «Εἰς ἀλλεπαλλήλους ἀσθενείας ὀφείλεται ἡ βραδύτης τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας μελέτης, ὑποσχεθείσης πρὸ πολλοῦ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁρθοδοξίας (Β'. 1928 σ. 548)». 6) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 10 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Migne Patr. Graeca tom. CXI col. 309. 312. 313. 316. 317. 319. Τοῦ Νικολάου Α' πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολὴ ΡΒ' τῷ ὑπερφυεστάτῳ, πανευγενεστάτῳ, μεγαλοδόξῳ, φίλῳ ἡμῶν, ὀδηγῷ κατὰ Θεόν, ψήφῳ τοῦ Σαρακηνῶν ἔθνους τὴν ἐπικρατείαν λαχόντι καὶ κυριότητα». Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει ἀποσπάσματα ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς. 7) Δύο φύλλα χάρτου ἀναρίθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Νομικὴ Συναγωγὴ φ. 306 - 307. Κύριλλος ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης». Τὰ φύλλα ταῦτα περιέχουσιν ἀντίγραφον συνοδικῶν σιγγιλιώδους γράμματος, ἐπιδοθέντος τῷ μητροπολίτῃ Παλαιῶν Πατρῶν κὺρ Θεοφάνει ἐν ἔτει ζρλ' ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ἰνδ. ε^{ης}».

12. Φάκελλος περιέχων: 1) Ἐννέα φύλλα χάρτου ἡριθμημένα (I-IX), φέροντα ἐπιγραφὴν «Μάρκου μητροπολίτου Ἐφέσου ὁμιλίαι περὶ καθαρσίου πυρὸς» καὶ ἐν τέλει σημειῶσιν «1919 Σεπτεμβρίῳ» καὶ περιέχοντα πραγματείαν τοῦ Σιδερίδου περὶ τῶν ἐν Φερράρα γενομένων συζητήσεων μεταξὺ δυτικῶν καὶ ἀνατολικῶν περὶ τοῦ καθαρτηρίου πυρὸς καὶ περὶ τῶν τριῶν λόγων τοῦ Μάρκου Ἐφέσου περὶ αὐτοῦ, οὗς ἄλλοι εἰς ἄλλους ἀποδίδουσιν, ὡς καὶ περὶ τῶν κωδίκων τῶν περιεχόντων αὐτούς. 2) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα ἀρίθμησιν κατὰ σελίδας (1 - 5) καὶ ἐπιγραφὴν «Κωδ. ἀγιοταφ. Μετοχίου 252. Συλλογισμοὶ δέκα δεικνύντες ὅτι οὐκ ἔστι πῦρ καθαρτήριον». Περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος φύλ. 277β - 278β. Ἐν φύλλῳ χάρτου ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Συγγράμματα Μάρκου μητροπολίτου Ἐφέσου». 14) «Συλλογισμοὶ δέκα δηλοῦντες ὅτι οὐκ ἔστι πῦρ καθαρτήριον. Σφίζεται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς τυπογραφίας τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐν Μόσχᾳ

ὑπ' ἀριθμὸν 24. Ἄνδρ. Δημητρακοπούλου Ὁρθόδοξος Ἑλλάς. Ἐν Λειψία 1872, σ. 102». 3) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ ἀγιοταφ. Μετοχίου 252 (Ἄνδρ. Δημητρακοπούλου ἱστορία τοῦ σχίσματος σ. 120 - 121. Μάρκου τοῦ Ἐφέσου). Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐν τῇ συνόδῳ τότε».

13. Φάκελλος περιέχων : 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 31 καὶ περιέχον ἀντίγραφον «τοῦ πανοσιωτάτου ἐν μοναχοῖς, σοφωτάτου τε καὶ συννετώτατου κῦρ Ἰωσήφ τοῦ Βρυεννίου διάλεξις μετ' ἀπίστου» ἐκ τοῦ κώδικος 240 (463) τοῦ ἐν Φαναριῷ ἀγιοταφικοῦ Μετοχίου. 2) Φύλλα χάρτου περιέχοντα τὰ ἐξῆς: α'. Πέντε φύλλα χάρτου ἠριθμημένα καὶ φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυέννιος. Βιογραφικαὶ εἰδήσεις». β'. Ἐπτὰ φύλλα χάρτου ἠριθμημένα (I-VII) φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυέννιος ὡς πολιτικός». γ'. Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυέννιος. Χρονολογία ἀκμῆς αὐτοῦ». δ'. Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυεννίου τόμ. Α', τόμ. Β', τόμ. Γ'. Παραλειπόμενα» καὶ ἐν τέλει «Μάρκου Εὐγενικοῦ στίχοι εἰς τὸν τάφον τοῦ διδασκάλου κυροῦ Ἰωσήφ Βρυεννίου (Κῶδ. Ρωσικὸς ἐν φύλ. 255)». Ἐντὸς τούτων τρία φύλλα χάρτου περιέχοντα σχετικὰ. ε'. Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυέννιος. Πατρίς». στ'. Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰωσήφ Βρυεννίου κεφάλαια ἐπτὰκις ἐπτὰ».

14. Φάκελλος περιέχων: 1. Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 60 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Ἐπιστολαὶ Μαξίμου τοῦ Μαργουνίου ἐκ τοῦ κῶδ. 612 τοῦ Βατοπεδίου». Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Μαργουνίου ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος. Ἐν τέλει τοῦ τετραδίου τούτου 11 φύλλα χάρτου ἠριθμημένα φέροντα ἐπιγραφὴν «Συνέχεια τοῦ α'. τετραδίου» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Μαργουνίου. Ἐπίσης τέσσαρα φύλλα χάρτου ἀναρίθμητα, περιέχοντα παρατηρήσεις τινὰς περὶ τοῦ Μαργουνίου καὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ. 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 18 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Maximi Margunii episcopi Cytherensis Poemata aliquot sacra graece nunc primum publicata studio et opera Davidis Hoschelii A. M. e bibliotheca reip. Augustanae Lugduni Batavorum ex officina Plantiniana. Apud Franciscum Raphelgium CIOIOXCII». Περιέχει ἀντίγραφον τούτων ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου.

15. Φάκελλος περιέχων : 1) Δέκα καὶ πέντε φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ χαρτ. μονῆς Διονυσίου ἐν ἀγίῳ Ὁρει 224 ἐν φυλ. σνστ' - σση' προτέταται ἡ ἀκολουθία τῆς ἐπιστολῆς Ε. Α. Σ». Τὸ χειρόγραφον τοῦτο περιέχει α' (φυλ. 1 - 5) «τῷ τιμωτάτῳ καὶ εὐγενεστάτῳ ἐν ἄρχουσι κυρίῳ κυρίῳ Σκαρλάτῳ τῷ γραμματικῷ Ματθαίῳ ὁ Μυρέων ἐν Κυρίῳ χαίρειν», καὶ β' (φυλ. 6 - 15) «Ἀκολουθία εἰς τοὺς νεοφανεῖς ἀστέρους καὶ θεολόγους καὶ διδασκάλους τῆς Ἐκκλησίας Μελέτιον πατριάρχην

Ἀλεξανδρείας, τὸν ἀπὸ Κρήτης, καὶ Γαβριὴλ Φιλαδελφείας, τὸν ἀπὸ Μονεμβασίας, καὶ Μάξιμον Κυθήρων τὸν Μαργούνιον, τὸν καὶ αὐτὸν ἀπὸ Κρήτης, τοὺς ἐν καιρῷ ἐπὶ στηριγμῶ τῶν τῆς Ἐκκλησίας δογματικῶν καὶ πατρικῶν παραδόσεων διαλάμπαντας, πονηθεῖσα Ματθαίω τῷ ταπεινῷ μητροπολίτῃ Μυρῶν». 2. Τέσσαρα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα καὶ φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ μονῆς Διονυσίου 165 φ. 378 - 382. Ἐξετέθη παρὰ τοῦ σοφωτάτου κ. Μαξίμου ἐπισκόπου Κυθήρων τοῦ Μαργουνίου» καὶ ἐν τέλει (φ. 4) σημειώσιν «Λείπει τὸ τέλος». 3. Τετραδίδιον ἄνευ ἀριθμήσεως δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένον καὶ περιέχον τὰ ἀνωτέρω ἔργα καὶ τινα ἄλλα, ἅτινα ἔχουσι διαγραφὴ ὑπὸ τοῦ Σιδερίδου διὰ μολυβδίδος. Πρόκειται περὶ ἀντιγράφου γενομένου ὑπὸ τινος μοναχοῦ ἐν ἀγίῳ Ὁρει καὶ σταλέντος τῷ Σιδερίδῃ, ἐξ οὗ οὗτος ἀντέγραψε τὰ ἀνωτέρω ἔργα.

16. Φάκελλος περιέχων ἑκατὸν τριάκοντα καὶ ὀκτὼ φύλλα χάρτου ἠριθμημένα καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον τῶν τριῶν λόγων τοῦ Μαξίμου Μαργουνίου περὶ τῆς τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐκπορεύσεως ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 105 κἀδικος τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Τῶν φύλλων τούτων προηγούνται δύο φύλλα ἀναρίθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Μαξίμου ἱερομονάχου Μαργουνίου τοῦ Κρητός», καὶ ἔπονται τέσσαρα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ ἁγιοταφ. Μετοχίου 105 φ. 65β. Ἐκ τῶν τοῦ Γεωργίου τοῦ Παχυμέρου». Ἄνωθεν ἔχει γράψει ὁ Σιδερίδης διὰ μολυβδίδος «εἰς Μαργουνίου ἐγχειρίδιον τέλος».

17. Φάκελλος περιέχων πλείστα φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐπιστολὰς τοῦ Μαργουνίου, γραφείσας κατὰ τὸ ,αφ' (1590) ἐκ διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, ἅτινα σημειοῖ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἀντιγράφου.

18. Φάκελλος περιέχων πλείστα φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐπιστολὰς τοῦ Μαργουνίου, γραφείσας κατὰ τὸ ,αφ'α' καὶ αφ'ιβ' (1591 καὶ 1592) ἐκ διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, ἅτινα σημειοῖ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἀντιγράφου.

19. Φάκελλος περιέχων πλείστα φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐπιστολὰς τοῦ Μαργουνίου, γραφείσας κατὰ τὰ ἔτη ,αφ'γ·,αχβ' (1593 - 1602) ἐκ διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, ἅτινα σημειοῖ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἀντιγράφου.

20. Φάκελλος περιέχων πλείστα φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐπιστολὰς τοῦ Μαργουνίου ἐκ διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, ἅτινα σημειοῖ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἀντιγράφου. Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἔχουσι γραφὴν πρὸ τῶν ἐτῶν 1590 - 1602.

21. Φάκελλος περιέχων πλείστα φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐπιστολὰς διαφόρων πρὸς τὸν Μαργούνιον ἐκ διαφόρων χειρογράφων καὶ ἐντύπων ἔργων, ἅτινα σημειοῖ ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἀντιγράφου.

22. Φάκελλος περιέχων τετράδια και φύλλα χάρτου, ἐφ' ὧν ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἔργα και ἐπιστολάς τοῦ Μαργουνίου, ὡς και καταλόγους τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ ἐκ διαφόρων χειρογράφων καταλόγων και ἐντύπων ἔργων.

23. Φάκελλος περιέχων ἐξήκοντα και δύο φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου Β' τοῦ Σχολαρίου (1454 - 1459)». Ἐκ τῶν φύλλων τούτων ἔχει ἀντιγράψει ὁ Σιδερίδης ἐν τετραδίῳ ἀποτελουμένῳ ἐκ φύλλων 10 τὰ πρῶτα 12 φύλλα. Ἐντὸς τοῦ τετραδίου φύλλα χάρτου ὡς και ἀπόκομμα ἐφημερίδος περιέχοντα σχετικὰ.

24. Φάκελλος περιέχων: 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 26 και περιέχον «Σχολαρίου διάλογος. Τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα Ὀλβιανός, Εὐλόγιος και Βενέδικτος» ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀρσενίου (1896), περὶ ἧς τὸ πρῶτον και τὰ δύο τελευταῖα φύλλα περιέχουσι σημειώσεις τινὰς τοῦ Σιδερίδου. 2) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Σχολαρίου διάλογος. Τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα Ὀλβιανός, Εὐλόγιος και Βενέδικτος». 3) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 27 και φέρον ἐπιγραφὴν «τοῦ αὐτοῦ σοφωτάτου και λογιωτάτου κυρ Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου διάλογος Νεόφρων ἢ Ἀερομυθία. Τὰ πρόσωπα Νεόφρων και Παλαίτιμος. Νεόφρων ἐστὶν ὁ πατριάρχης κυρ Γρηγόριος, Παλαίτιμος δὲ ὁ ποιητὴς τοῦ διαλόγου», ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ρώσσου Ἀρσενίου, περὶ ἧς περιέχουσι τινὰ τὰ τρία τελευταῖα φύλλα. 4) Φύλλον χάρτου φέρον ἐν τῇ προσθίᾳ ὄψει ἐπιγραφὴν «Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου Νεόφρων ἢ Ἀερομυθία», ἐν δὲ τῇ ὀπισθίᾳ «Συμεῶν Θεσσαλονίκης κερ. σ' ἡ' Migne P. G. 155. 544. Περὶ τῶν μακαρίων ἡμῶν πατέρων Καλλίστου πατριάρχου και Ἰγνατίου».

25. Φάκελλος περιέχων: 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 24 και φέρον ἐπιγραφὴν «Γενναδίου μοναχοῦ και πατριάρχου τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων περὶ τῆς μόνης ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἐξεδόθη δὲ τῷ Σουλτάνῳ αἰτήσαντι μετὰ τὰς ἐνώπιον αὐτοῦ διαλέξεις, ἐν τῷ Πατριαρχεῖῳ τότε γενομένας, και μετὰ τοῦτο ἄλλο συντομώτερον ἐξεδόθη, ἡρμηνεύθη δὲ ἀμφότερα ἀραβικῶς και οὕτω ἐδόθησαν» Ἐν τέλει ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης: «Ἐξεδόθη ὑπὸ Χ. Παπαϊωάννου ἐν ταῖς σελ. 203-206. 210-212. 219-222 και 227-229 τοῦ 15' τόμου (1896) τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένης καθ' ἑβδομάδα «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», προτάξαντος ἐν σελ. 194-195 πρόλογον, καθ' ὃν ἀπὸ χειρογράφου τῆς τοῦ ἐν Φαναρίῳ ἀγιοταφικοῦ Μετοχίου βιβλιοθήκης ἀντεγράφη, τοῦ ἐν σελ. 203 τεθέντος τίτλου «ἡρμηνεύθησαν» διορθωθέντος εἰς «ἡρμηνεύθησαν» κατὰ τὴν παρὰ Migne P.G. τόμ. 160 στίχ. 290 Β-С ἐπιγραφὴν τοῦ κώδικος τῶν Παρισίων. Ἡ κατὰ παραγράφους ἐν μέρει διαίρεσις και ἡ ἀρίθμησις ἡμετέρα, ἔτι δὲ και τινες διορθώσεις λεκτικαί. Ἐν Κωνπόλει Ε. Α. Σιδερί-

δης». 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ 17 φύλλων ἡριθμημένων καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Ὁ γνήσιος Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου λόγος περὶ τῆς μόνης ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἐσφαλμένως ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ φερόμενον διάλογον περὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, νῦν πρῶτον ἐκδιδόμενος ὑπὸ Χρήστου Παπαϊωάννου ἐκ τοῦ 35ου χειρογράφου τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Φαναρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγιοταφικοῦ Μετοχίου εἰς χρῆσιν Δοσιθέου Ἱεροσολύμων πατριάρχου (1672), περιέχοντος πλείστα συγγράμματα τοῦ Σχολαρίου. Τὸ παρὸν ἐν ταῖς σελίσιν 247-266 εὐρίσκεται. Ἐδημοσίευσεν δ' αὐτὸ ἀνευρών, ὁ Χ. Π. ἐν σελ. 203-206. 210-212. 219-222 καὶ 227-229 τοῦ ις' τόμου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας (1897)». 3) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 5 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Περὶ τῆς μόνης ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Διάλογος μεταξὺ Τοῦρκου ἐρωτῶντος καὶ Πατριάρχου ἀποκρινομένου, ἀποτελούμενος ἐξ εἴκοσι κεφαλαίων ὑπὸ ἑλληνικὸν μὲν τίτλον τοῦ αἰδεσιμωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου Σχολαρίου βιβλίον σύντομόν τε καὶ σαφὲς περὶ τινων κεφαλαίων τῆς ἡμετέρας πίστεως, περὶ ὧν ἡ διάλεξις γέγονε μετὰ τοῦ Ἀμοιρᾶ τοῦ Μαχουμέτη, ὁ καὶ ἐπιγράφεται περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Ἐρωτᾷ ὁ Τοῦρκος, ὁ δὲ Πατριάρχης ἀποκρίνεται (Migne P.G. 160, 319-332)». Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει τινὰ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου. 4) Φύλλον χάρτου ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφει ὁ Σιδερίδης χειρόγραφα περιέχοντα τὸ ἔργον τοῦ Γενναδίου περὶ τῆς ὁρθῆς πίστεως. 5) Ὅκτω φύλλα χάρτου ἡριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ περὶ οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι, οὗ ἡ ἀρχή: ἀεὶ σου τὴν εἰς τὰ καλὰ προθυμίαν καὶ τὸ φιλομαθὲς ἐπαινῶν». Μετ' αὐτῶν φύλλα χάρτου, ὧν τὸ πρῶτον μόνον ἔχει γραφῆ. Ἄρχ. Cod. Escorialensis III Y 13 fol. 200» καὶ περιέχει ἀντίγραφον τοῦ ἀνωτέρω ἔργου, ὅπερ ὁμως ἔχει μείνει ἀτελές. 6) Ἐξ φύλλα χάρτου ἡριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Cod. Laur. 27 Plut. 86 φ. 4. Ἐξηγήσεις εἰς τὸ τοῦ διδασκάλου Θωμᾶ ἀπὸ τοῦ Ἀκίνου βιβλίον τὸ περὶ τοῦ εἶναι καὶ τῆς οὐσίας» καὶ ἐν τῇ ᾧα «Προσίμιον Γεώργιος ὁ Σχολάριος κυρῶ Ματθαίῳ τῷ Καμαριώτῃ χαίρειν». Μετ' αὐτοῦ τρία φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα περιέχοντα τὸ ἀνωτέρω κείμενον. Ἐπίσης τρία φύλλα χάρτου ἡριθμημένα (I-III) περιέχοντα πρόχειρον ἀντίγραφον. 7) Ἐννέα φύλλα χάρτου ἡριθμημένα (I-IX) περιέχοντα· 1. (φ. I-IV) «Γενναδίου Σχολαρίου περὶ ψυχῆς». 2. (φ. V-IX) «Γενναδίου Σχολαρίου ἕτεροι ψυχολογικαὶ πραγματεῖαι», ἦτοι α' (φ. V) «Ὅπως ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις τούτοις καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ὑποθέσει καὶ κατὰ Ἀπολλινάριον». β' (φ. VI) «Περὶ τῆς τῶν ψυχῶν μετὰ τὴν ἐκ τῶν σωματῶν ἀνάλυσιν διαθέσεως» γ'. (φ. VI) «Περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τρόπου τῆς ὑπάρξεως τῶν νοερῶν καὶ ἀθανάτων ψυχῶν φίλῳ τινὶ αἰτήσαντι. Ἐγράφη ἐν τῷ ὄρει τοῦ

Μενοικέως». δ' (φ. VII) «Γεννάδιος Ἰωάννη (Ἰαν. ιθ') ἐν τῇ μονῇ τοῦ Προδρομοῦ ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μενοικέως». ε' (φ. VIII-IX) «Εἰς τὴν περὶ ψυχῆς πραγματείαν Ἀριστοτέλους ἐξηγήσεις Θωμᾶ ἐρμηνευθεῖσα παρὰ Γεωργίου Σχολαρίου». Ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀναγράφονται τινὰ περὶ τούτων καὶ ἰδίᾳ χειρόγραφα περιέχοντα ταῦτα. 8) Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Γενναδίου Σχολαρίου περὶ ψυχῆς».

26. Φάκελλος περιέχων : 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἡριθμημένων 33 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Cod. Taurineus B. V. 33 (B. II 33), Cod. Parisinus 1289 (2955 Reg.) Γενναδίου πατριάρχου ἐπὶ τῇ ἀλώσει τῆς Πόλεως καὶ τῇ παραίτησι τῆς ἀρχιερωσύνης». Περιέχει ἀντίγραφον τούτου. 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 8 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Γενναδίου Σχολαρίου γραμμάτιον, ὅπερ προσηλώθη τῇ θύρᾳ τοῦ δωματίου ἀπὸ τῆς πρώτης Νοεμβρίου μετὰ τὸ ἐλθεῖν τὸν Καρδινάλιον». Ἐν τῷ περιθωρίῳ ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Χειρόγρ. Μόσχας ὑπ' ἀριθμ. 208 σ. 549 παρ' Ἀνδρ. Δημητρακοπούλου Ἱστορία τοῦ σχίσματος. Ἐν Λειψίᾳ 1867 σ. 163 - 4». 3) Ὀκτὼ φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ Σιδερίδου σ. 387. Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σχολαρίου πρὸς Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον καὶ αὐτοκράτορα βασιλέα» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον τούτου. 4) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 16 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Γενναδίου ὀμιλία περὶ τοῦ μυστηριώδους σώματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ». 5) Τρία φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Γενναδίου, πρώτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὴν ἄλωσιν ζήσαντος κατὰ τὸ γυνγ' ἔτος τὸ σωτήριον. Ἐτέρα σύντομος ὀμιλία περὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου. Ἐκδ. Δοσιθέου» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον αὐτῆς. 6. Εἴκοσι φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «J. Boissnade Anecd. Graeca» καὶ περιέχοντα ἐκ τούτων ἀντίγραφα 13 ἐπιστολῶν, ὧν αἱ πλείους τοῦ Γενναδίου καὶ πρὸς τὸν Γεννάδιον. Ἐν φύλλῳ 20 «Lettre medite de Georges Scholarius à Demetrius Cabaces σ. 313 (Mertinensis ΠΕ. 11 f. 175. Legrand Cent lettres grecques de F. Filelfe, Paris 1892)». 7. Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Συρόπουλος Η. κεφ. ιδ' σ. 236 - 237. Ἐκθέσεις Λατίνων. Συρόπουλος Η κεφ. ιζ' σ. 243 - 4. Ἐκθέσεις Γενναδίου». Παρατίθενται ἐν αὐτοῖς αἱ δύο ἐκθέσεις. 8) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Legrand Cent dix lettres grecques de Francois Philelfe, Paris 1892. Γεωργίῳ Γενναδίῳ τῷ Σχολαρίῳ τῷ καὶ μητροπολίτῃ Φαιρῶν».

27. Φάκελλος περιέχων : 1) Εἴκοσι καὶ ἑννέα φύλλα χάρτου ἡριθμημένα (1 - 29), φέροντα ἐπιγραφὴν «Cod. Escur. III-Y-13. Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ φιλοσόφου καὶ θεολόγου λόγος εἰς τὴν Χριστοῦ γέννησιν». Ἐν τέλει δύο φύλλα χάρτου ἡριθμη-

μένα κατὰ σελίδας (I - III), ἐν οἷς ὁ Σιδερίδης ἔχει σημειώσει τὰς διαφορὰς γραφῶν τοῦ κειμένου τοῦ κώδικος Escur. καὶ τοῦ ἀγιοταφικοῦ Μετοχίου 35.—2. Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἡριθμημένων 6 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Σύνοψις εὐχῶν ἐκ τοῦ ψαλτῆρος συλλεγεῖσα παρὰ τοῦ σοφωτάτου Γενναδίου Σχολαρίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἐτυπώθη ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, τῇ ἀφιερωθείσῃ παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ θεοσεβεστάτου αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας κυρίου κυρίου Ἰωάννου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα τῇ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει Οὐγγροβλαχίας. Ἐν Βουκουρεστίῳ αψμθ'». Κάτωθεν ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Βιβλ. Βουλῆς 1916 7]βρίον». Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει τινὰ ἐκ τοῦ ἔργου τούτου ὡς καὶ σημειώματα περὶ αὐτοῦ. 3. Ἐντυπον ἀποτελούμενον ἐξ 8 σελίδων καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Ε. Α. Σιδερίδου Γενναδίου Σχολαρίου Κανὼν εἰς Ἰρηγόριον Παλαμᾶν (Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμᾶ»). Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1921». Ἐντὸς αὐτοῦ πέντε φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα ἐκ τοῦ κώδικος Vatic. Gr. 172 (φ. 184α - 186α), ἐξ ὧν ἔχει γίνεαι ὑπὸ τοῦ Σιδερίδου ἡ ἔκδοσις. 4. Εἴκοσι σελίδες ἡριθμημέναι, φέρουσαι ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ ἀγιοταφ. Μετοχίου 35. Τῷ ἐντιμοτάτῳ κύρ Ἰωάννῃ τῷ δικαίως τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Γεννάδιος χαίρειν. Περὶ Πουργατορίου». Αὗται περιέχουσιν ἀντίγραφον ἐκ τῶν σελίδων 177 - 186 τοῦ ἀνωτέρω κώδικος. 5. Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 8 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Casimiri Oudini Commentarius de scriptoribus ecclesiae antiquis illocunque scriptis tam impressis quam manuscriptis ad huc extantibus. Tomus tertius. Lipsiae MDCCXXII». Ἐκ τῆς «Dissertatio de doctrina et scriptis Georgii Scholarii», τῆς περιεχομένης ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ἔχει ἀντιγράψει τινὰ ὁ Σιδερίδης. 6. Ἐξ φύλλα χάρτου ἀναρίθμητα φέροντα ἐπιγραφὴν «Cod. Paris. 2075 fol. 322. Ἰωάννου Εὐγενικοῦ τῷ αὐτῷ Σχολαρίῳ. Λάμπρου Παλ. καὶ Πελοπον. σ. 202» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον αὐτῆς. 7. Δέκα καὶ δικτὼ φύλλα χάρτου ἡριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Mss. orat. τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ἐπέμφθη αὐτῷ τῇ ιβ' τοῦ Μαρτίου γγ'» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον τούτου. 8. Ἐξ φύλλα χάρτου ἡριθμημένα κατὰ σελίδας (1 - 10) καὶ φέροντα ἐπιγραφὴν «τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλέα ἐπέμφθη αὐτῷ τῇ ιβ' τοῦ Μαρτίου μγ'». Τὰ φύλλα ταῦτα ἔχουσι γραφὴν διὰ μολυβδίδος, ἐξ αὐτῶν δ' ἀντεγράφη ὑπὸ τοῦ Σιδερίδου τὸ ὑπ' ἀριθ. 7 ἀνωτέρω σημειούμενον ἔργον.

28. Φάκελλος περιέχων: 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χάρτου 22 ἀναριθμητῶν καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Γενναδίου Σχολαρίου ἔργα ἐν κώδιξι τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν ἐν ἀγίῳ Ὄρει μονῶν κατὰ τὸν κατάλογον Σπ. Λάμπρου». 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἡριθμημένων 26 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Petri Lambecii Hamburgensis Commentariarum de augustissima bibliotheca Caesarea Vindobonensi». «Ἔργα Γενναδίου

Σχολαρίου ἐν τοῖς κώδιξι Βιέννης». Περιέχει ἐκτὸς τῶν ἔργων τοῦ Σχολαρίου καὶ ἄλλων ἔργα. 3) Πέντε φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Κωδ. Ἑθν. Βιβλ. 518 φύλ. 114 ἔ. τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου κυρίου Γενναδίου εὐχὴ εἰς τὸν ἕνα καὶ τρισυπόστατον Θεόν, τὴν ἁγίαν καὶ ὑπερούσιον Τριάδα ἐν εἶδει ἑξομολογήσεως». Ἐνωθεν ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης, τύποις ἐξέδοτο Νικηφόρος Καλογεράς ἐν σελ. (παραλείπει τὴν ἀναγραφὴν τῆς σελίδος) τῶν τοῦ Εὐθύμιου Ζυγαβηνοῦ ἔργμ. καὶ ἐπιστολῶν Παύλου. Ἀθῆναι 1887». 4) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 5 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Lambachar Bibliotheca antiqua Vindobonensis civica seu catalogus librorum antiquorum cum manuscriptorum, tum ab inventa typographia ad annum usque MDLX typis excusorum, qui in bibliotheca Vindobonensi civica asservatur cum annotationibus historico—literario—criticis. Pars I. libros theologicos complectens. Viennae Austriae. Anno MDCCL». Περιέχει ἀποσπάσματα τινα ἐξ αὐτοῦ, ἀναφερόμενα εἰς ἔργα τοῦ Σχολαρίου. 5) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «χειρόγραφα» καὶ περιέχον τινα περιέχοντα ἔργα τοῦ Σχολαρίου. 6) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Σχολαρίου ἔργα παρὰ Ζαβίρα σημειούμενα» καὶ περιέχον ταῦτα. 7) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Τόμος ἀγάπης» καὶ περιέχον τινα ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Σχολαρίου τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἀνωτέρω ἔργῳ τοῦ Δοσιθέου. 8) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Ἱεροσολύμων Δοσιθέος. Τόμος ἀγάπης. Ἐν Ἱασιῶ 1698» καὶ περιέχον τινα ἐξ αὐτοῦ ἀναφερόμενα εἰς τὸν Σχολάριον. 9) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Gennadius» καὶ περιέχοντά τινα περὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. 10) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 10 καὶ περιέχον ἀναγραφὴν ἔργων ἰδίᾳ τοῦ Σχολαρίου ἐκ διαφόρων καταλόγων χειρογράφων. 11) Τέσσαρα φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Σχολάριος» καὶ περιέχοντά τινα περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. 12) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἠριθμημένων 23 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Philippi Cyprii Chronicon ecclesiae graecae. Henricus Hilarius recensuit. Lipziae et Franforti 1687». 13) Τετράδιον, ἐν ᾧ ἔχει γράψει ὁ Σιδερίδης διάφορα ἔργα, ἰδίᾳ τοῦ Σχολαρίου, ἀποκείμενα εἰς διαφόρους βιβλιοθήκας. 14) Ἐπὶ τὰ φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, περιέχοντα ἀναγραφὴν ἔργων τοῦ Γενναδίου Σχολαρίου. 15) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χάρτου 6 ἀναριθμητῶν καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Παράρτημα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας. Κανονικαὶ διατάξεις, ἐπιστολαὶ, λύσεις, θεσπίσματα τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου μέχρι Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, ἐπιστασίᾳ Μανουὴλ Ζ. Γεδεών. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1888 - 1889». Περιέχει ἀντίγραφα ἐξ αὐτοῦ «Κύρ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Ἐρωτήσεις καὶ ἀποκρίσεις» καὶ «Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ζητήματα καὶ ἐρωτήσεις τοῦ

εὐσεβεστάτου δεσπότης Σερβίας κύρ Γεωργίου πρὸς τὸν παναγιώτατον καὶ οἰκουμενικόν Πατριάρχην κύριον Γεννάδιον τὸν Σχολάριον. 16) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 16 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου «Ἐπιτομὴ τῆς ἱεροκοσμικῆς ἱστορίας, εἰς πέντε μερισθεῖσα τμήματα. Ἐνετίησιν ἀγοζ' (ἔκδ. νεωτέρα 1805), συγγραφείσα παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου πρώην Ἱεροσολύμων Πατριάρχου Νεκταρίου τοῦ Κρητός». Περιέχει ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἔργου τοῦ Νεκταρίου ἀντίγραφα δύο ἐπιστολῶν τοῦ «Γενναδίου πρὸς τὸν Λαυριώτην μοναχὸν Ἰωακεῖμ» καὶ «Ἐπιστολὴν τοῦ Παναγιωτάτου κύρ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Σχολαρίου πρὸς τὸν τιμιώτατον ἐν μαναχοῖς κύρ Μάξιμον καὶ πρὸς τοὺς ἐν Σινᾷ Ὅρει ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς». 17) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 5 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Περὶ τῆς μόνης ὁδοῦ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων».

29. Φάκελλος περιέχων: 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 20 καὶ περιέχον ἀντίγραφα τῶν ἀκολουθῶν ἔργων ἐκ τῆς ἐκδόσεως Σιμωνίδου (Λονδίνον ἀωνη'). α') «Τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἁγίου μητροπολίτου Ἐφέσου κύρ Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ λόγος ρηθεὶς ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν πρὸς Κύριον ἐκδημεῖν πρὸς τὸν σοφώτατον τότε μὲν κύρ Γεώργιον τὸν Σχολάριον, ὕστερον δὲ καὶ πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως γεγονότα κύρ Γεννάδιον». β') «Ἀπόκρισις τοῦ Σχολαρίου». γ') «Τῷ ὑψηλοτάτῳ βασιλεῖ Τραπεζοῦντος κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ μεγάλῳ Κομνηνῷ Γεώργιος ὁ Σχολάριος μετ' εὐμενεστάτης εὐνοίας χαίρειν». δ') «Γενναδίου Σχολαρίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου τὸ περὶ ἐκπορεύσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐπιστολιμαῖον πρῶτον βιβλίον, ἐκδιδόμενον ἤδη τὸ πρῶτον ὑπὸ Κωνσταντίνου Σιμωνίδου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας. Ἐν Λονδίῳ ἀωνη'». 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων χάρτου ἀναριθμητῶν 8 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Σ. Π. Λάμπρος Ἀργυροπούλεια, Ἀθῆναι 1910. Τοῦ αὐτοῦ (Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου) περὶ τῶν ἀγγέλων πρὸς τὴν τοῦ Ἀργυροπούλου γνώμην ἀντιφερόμενον». Τὸ τετράδιον τοῦτο περιέχει ἀντίγραφον τοῦ ἀνωτέρω ἔργου τοῦ Σχολαρίου. 3) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἡριθμημένων 7 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Γενναδίου Σχολαρίου Μαρτυραὶ προφητικαὶ (ἽΟρα Jahr Anecdota Graeca theologica σ. 58 - 68)». Τὸ τετράδιον περιέχει ἀντίγραφον τούτων. 4) Φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Χρησιμοὶ Σχολαρίου», ὡς καὶ ἄλλα φύλλα χάρτου περιέχοντα διάφορα σημειώματα τοῦ Σιδερίδου περὶ τοῦ Σχολαρίου καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. 5) Τρία φύλλα χάρτου ἀναριθμητὰ, φέροντα ἐπιγραφὴν «Τῷ ἐντιμοτάτῳ κύρ Ἰωάννῃ τῷ δικαίως τῆς Θεσσαλονίκης ὁ Γεννάδιος χαίρειν. Περὶ καθαρτηρίου». 6) Φύλλον χάρτου φέρον ἐπιγραφὴν «Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου ἔκθεσις περὶ τῶν ρητῶν τῆς α' συνόδου καὶ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου. Συροπούλου τόμ. η' κεφ. ιζ' σ. 243 - 4.

Κωδ. άγιοι. Μετοχ. 252 φ. 356β». 7) Φύλλον χάρτου φέρον έπιγραφήν «Γεωργίου Σχολαρίου λόγος συμβουλευτικός. Συροπούλου Γ σι' και ζ' σελ. 49 - 50». 8) Φύλλον χάρτου φέρον έπιγραφήν «Κώδ. άγιοταφ. Μετοχ. 252 φ. 456β. "Εκθεσις Σχολαρίου έν Φλωρεντία, ήτις παρρησιά άνεγνωσθη». 9) Δύο φύλλα χάρτου περιέχοντα αντίγραφον δύο έπιστολών του Φραγκίσκου Φιλέλφου Γεωργίω τῷ Σχολαρίω. 10) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα έπιγραφήν «Σχολάριος προς Θεοφάνην μητροπολίτην Μηδείας έρωτήσαντα περι ψυχής. Ταπεινός Γεννάδιος τῷ πανιερωτάτῳ και πανταρίστῳ μητροπολίτη». 11) Φύλλον χάρτου φέρον έπιγραφήν «"Ετεροι όμώνυμοι κατά τον 16' αιώνα» και περιέχον σημειώσεις περι έτέρων Σχολαρίων.

30. Φάκελλος περιέχων: 1) "Ενδεκα φύλλα χάρτου ήριθμημένα περιέχοντα αντίγραφον τής έπιστολής του ίερομονάχου τής μονής Διονυσίου του "Αθωνος προς τον Σχολάριον και την άπόκρισιν τούτου προς εκείνον εκ του κώδικος τής "Εθνικής Βιβλιοθήκης "Αθηνών ύπ' αριθ. 332. 2) Δύο φύλλα χάρτου φέροντα έπιγραφήν «Περί Γεωργίου του Σχολαρίου, του μετονομασθέντος Γενναδίου, του μετά την άλωσιν πατριαρχεύσαντος», και έν τέλει σημείωσιν «"Εκκλησιαστικής Ιστορίας Σύμμικτα ύπό τινος όρθοδόξου "Αωνύμου κατά το 1805 συγγραφέντα. "Ηδη πρώτον έξεδόθησαν χάριν των όρθοδόξων αυτου όμογενών έν έτει σωτηρίω 1806. "Ανατύπωσις έν Λειψία 1809 παρά Βραϊτκόφτ και "Ερτελ (Βιβλιοθήκη Θεολ. Σχ. Χάλκης τά άνω έν σελ. 180-182)». 3) Τετράδιον αποτελούμενον εκ δώδεκα φύλλων χάρτου αναριθμητών και φέρον έπιγραφήν «"Επιστολαί». Περιέχει αντίγραφα έπιστολών του Σχολαρίου προς άλλους και άλλων προς αυτόν. "Εντός τούτου τρία φύλλα χάρτου περιέχοντα σχετικά. 4) Πέντε φύλλα χάρτου φέροντα έπιγραφήν «Κωδ. 42 τής μεγάλης του Γένους σχολής έτους 1711. Του άγιωτάτου πατριαρχου Κωνσταντινουπόλεως κυρ Γενναδίου περι τής θείας μυσταγωγίας». Κάτωθεν έχει σημειώσει ο Σιδερίδης «πιστόν αντίγραφον εκ του κώδικος. "Η πραγματεία έξεδόθη τύποις α' ύπό Renaudot, β' ύπό Δοσιθέου, γ' ύπό Migne». 5) "Οκτώ φύλλα χάρτου αναριθμητα φέροντα έπιγραφήν «Δοσιθέου τόμος αγάπης 1698. Προλεγόμενα σ. 7-11. Γεωργίου του Σχολαρίου σημείωμα εις την κατά Βέγκιον σύνοδον». 6) Τετράδιον αποτελούμενον εκ φύλλων αναριθμητών 4 και φέρον επί του έξωφύλλου έπιγραφήν «Γεωργίου του Σχολαρίου σημείωμα εις την κατά του Βέγκιον σύνοδον. "Αντίγραφον εκ του τόμου "Αγάπης, εκδοθέντος ύπό Δοσιθέου πατριαρχου "Ιεροσολύμων έν Γιασίω ,αχ'η'. Αί στίξεις έσφαλμένα και τυπογραφικά παροράματα ούκ όλίγα αδιόρθωτα ζμειναν Ε. Α. Σ». 7) Δέκα και πέντε φύλλα χάρτου ήριθμημένα, φέροντα έπιγραφήν «Γενναδίου Σχολαρίου αί περι τής Εύχαριστίας πραγματεία» και περιέχουσαι τινα περι τούτων.

31. Φάκελλος περιέχων: 1) Τριάνοντα και όκτώ φύλλα χάρτου αναριθμητα, φέροντα έπιγραφήν «Κώδ. "Ιεροσ. 160 και χρησμός περασμένος

ἔσχατος, τεσσαρακοστὸς δεύτερος, Σχολαρίου Πατριάρχου περὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως». 2) Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Κατάλογος τῶν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Βατοπεδίου ἀποκειμένων κωδίκων ὑπὸ μητροπολίτου πρ. Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Εὐστρατιάδου καὶ γέροντος Ἀρκαδίου ἱεροδιακόνου Βατοπεδινοῦ. Paris 1924. I - III, 1 - 226. Γενναδίου Σχολαρίου ἔργα. Ἐντὸς τῶν φύλλων τούτων δύο φύλλα χάρτου, ὧν τὸ πρῶτον φέρει ἐπιγραφὴν «τὰ εὐρισκόμενα Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ Βατοπεδίου, τὸ δὲ δεύτερον ἔργα τινὰ τοῦ Σχολαρίου ἐκ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου. 3) Τέσσαρα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Γεωργίου Σχολαρίου Λόγος τῷ βασιλεῖ Ἰωάννῃ Παλαιολόγῳ». 4) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἠριθμημένων 20 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Κῶδ. ἁγιοτ. Μετοχίου 35 φ. 186. Γενναδίου μοναχοῦ τοῦ Σχολαρίου περὶ τοῦ καιροῦ καὶ τρόπου τῆς ὑπάρξεως τῶν νοερῶν ψυχῶν, τοῦτέστι τῶν ἀνθρωπίνων, φίλῳ τινὶ ζητήσαντι ἐκδιδομένου. 5) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 5 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἑξωφύλλου ἐπιγραφὴν «Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου ὑπὲρ Ἀριστοτέλους ἀντιλήψεως». Κάτωθεν ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Ὁ Μηνᾶς Μηνωΐδης ἐξέδωκε τὸ ἀ' βιβλίον ὑπὸ τίτλον «Γεωργίου Σχολαρίου κατὰ Πλήθωνος ἀποριῶν ἐπ' Ἀριστοτέλει». Ἄρχ. Σκοποῦντί μοι, κράτιστε καὶ γαληνότετε ἡγεμόνων, Κωνσταντῖνε». 6) Φύλλον χάρτου περιέχον τινὰ περὶ τοῦ «Πρὸς τὸ ὑπὲρ τοῦ λατινικοῦ δόγματος βιβλίον Πλήθωνος». 7) Ἐνδεκα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Γενναδίου Σχολαρίου περὶ θείας προνοίας καὶ προορισμοῦ. Λόγοι ε'». 8) Τέσσαρα φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἰσταμπὸλ χακίμ, βὲ φαζιλετλοῦ πατριγι δλάν Σχολάριος κιο Γενναδιποῦν παπλερι χριστιανλαροῦν σαλιχ τινινοῦν σεγιανιντέτουρ».

32. Φάκελλος περιέχων: 1) Τέσσαρα φύλλα χάρτου ἠριθμημένα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδ. Ἱεροσ. 276 φύλ. 133β - 134β. Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Γράμμα ἐλεημοσύνης». 2) Δύο φύλλα χάρτου ἀναριθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Κῶδιξ Ἱεροσολ. 276 φύλ. 133β - 134β. (Ἐκδ. Λάμπρου Νέου Ἑλληνομνήμονος τόμ. ΙΑ' (1914) σ. 465 - 467). Γράμμα ἐλεημοσύνης». 3) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἑξ ὀκτώ φύλλων, ὧν τὰ πρῶτα τέσσαρα εἶναι ἠριθμημένα (I - IV), ἔχοντα ἐπιγραφὴν «Lettre inedite de Georges Scholarius à Demetrius Raoul Cabacés. Τῷ αὐθέντῃ τῷ ἀδελφῷ μου κυρίῳ Δημητρίῳ Ῥαοὺλ τῷ Καβάκῃ Γεώργιος ὁ Σχολάριος». Ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω ἐπιστολῆς ἐν τῷ αὐτῷ τετραδίῳ εὔρηται καὶ ἀντίγραφον ἐπιστολῆς «Γενναδίου Σχολαρίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῖς Σιναΐταις». 4) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 6 καὶ φέρον ἐν ἐν ἀρχῇ «Κῶδ. ἐθνικῆς βιβλ. Ἑλλάδος 518 (φ. 114). Τοῦ παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κυρίου Γενναδίου εὐχὴ εἰς τὸν ἕνα καὶ τρισυπόστατον Θεόν, τὴν ἁγίαν καὶ ὑπερούσιον Τριάδα, ἐν εἶδει ἑξομολο-

γήσεως». Κάτωθεν ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Κ(=Νικηφόρου Καλογερά ἔκδ.), Χ(=Χειρόγραφον 518 ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν)». Ἐν τέλει τοῦ κειμένου σημειοὶ ὁ Σιδερίδης «Ἐν κώδ. Escur. 333 (Miller. σ. 282) III, 13 αἰῶνος ια' φθίνοντος ἐν φύλ. 148·152. Εὐχή, ἣν ὑπανεγίνωσκε τῷ λαῷ ἐν τῇ πατριαρχείᾳ αὐτοῦ μετὰ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ. Ὁ Miller λέγει, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ὡς καὶ τὰ ἐφεξῆς ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι τοῦ Γενναδίου εἰσίν». Ἐντὸς τοῦ τετραδίου τούτου ὀκτὼ φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος. Ἐν τοῖς δυσὶ τελευταίοις φύλλοις ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης «Τῆς ἐξομολογήσεως τοῦ Γενναδίου Σχολαρίου προῦταξε Νικηφόρος ὁ Καλογεράς, ὁ ἐκδότης, τάδε», ἅτινα ἔχει ἀντιγράψει. 5) Τετράδιον ἐκ φύλλων ἠριθμημένων 16 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Cod. Paris. 1289. Γενναδίου θρηῆνος. Ἰουλίου κ' ἰνδικτίονος η' ἐν τῷ ὄρει τοῦ Μενουκίως ἐν τῇ μονῇ τιμίου Προδρομοῦ». Ἐντὸς τοῦ τετραδίου τούτου ἕτερον τετράδιον περιέχον πρόχειρον ἀντίγραφον τοῦ θρηῆνου τοῦ Γενναδίου. Ἐντὸς τοῦ τετραδίου τούτου ἑπτὰ φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος Paris. 1289 περιέχοντα τὸν θρηῆνον τοῦ Σχολαρίου. 6) Δέκα καὶ τρία φύλλα χάρτου γεγραμμένα διὰ γραφομηχανῆς καὶ φέροντα ἀρίθμωσιν 1 - 9 καὶ 1 - 4. Ἐν αὐτοῖς περιγραφὴ τοῦ κώδικος Parisinus 1289 (φ. 1 - 9) καὶ τοῦ κώδικος Parisinus 1294 (φ. 1 - 4), ἐν οἷς διάφορα ἔργα τοῦ Σχολαρίου. 7) Δύο φύλλα χάρτου ἀρχόμενα «Κῶδιξ Λαύρας Α, 135» καὶ περιέχοντα σχετικὰ σημειώματα τοῦ Σιδερίδου ἐκ τοῦ κώδικος τούτου καὶ ἄλλων ἔργων ἀναφερόμενα εἰς τὸν Σχολάριον.

33. Φάκελλος περιέχων: 1) Φύλλα χάρτου φέροντα σελίδωσιν 1 - 34 καὶ ἐπιγραφὴν «Byzant. Zeitschrift 1895. Johannes Dräseke Περὶ Γεωργίου Σχολαρίου». Περιέχει μετάφρασιν τῆς ἀνωτέρω διατριβῆς τοῦ Dräseke. Ἐν τῷ περιθωρίῳ τῶν φύλλων τούτων ἔχει γράψει ὁ Σιδερίδης διάφορα σχετικὰ σημειώματα. 2) Δύο φύλλα ἀναρίθμητα φέροντα ἐπιγραφὴν «Ἐκδόσεις Νωρωδ. Σιμωνίδου σ. 44 - 46. Migne P. G. τόμ. 160 σ. 531 ἐκ τοῦ κώδικος Reg. 2965». Περιέχουσιν ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἐφέσου πρὸς τὸν Σχολάριον καὶ ἀποκρίσιν τοῦ Σχολαρίου. Ἐντὸς τούτων φύλλον χάρτου περιέχον σημειώματά τινα τοῦ Σιδερίδου περὶ τοῦ Σιμωνίδου καὶ τῆς ἀνωτέρω ἐκδόσεως αὐτοῦ. 3) Ἐξ φύλλα χάρτου ἀναρίθμητα, φέροντα ἐπιγραφὴν «Leonis Allatii Diatriba de Georgiis LVII De Georgio Scholario». 4) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμητῶν 4 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Γεωργίου Σχολαρίου Ἐπικήδειος μονωδία ἐπὶ τῇ κοιμῆσει τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Μάρκου ἀρχιεπισκόπου Ἐφέσου. Ἀνεγνώσθη ἐπὶ τοῦ λειψάνου αὐτοῦ». Καὶ ἐν φύλλῳ 4β: «Σχολαρίου στίχοι ἐπιτύμβιοι εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀρχιεπίσκοπον Ἐφέσου. Ἐκδοσις Νωρωδ ἐν Παρισίοις 1859 καὶ κατ' αὐτὸν Διαμαντοπούλου Μάρκος ὁ Εὐγενικός, Ἀθην. 1899 σ. 262-263. Λάμπρου Παλ. καὶ Πελ. Α' 44 ἐκ κώδικος Ἰβήρων μετ' ἀνακριβειῶν».

5) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Κώδιξ Ἱερ. 160 κγ' Μοναχία Γενναδίου Σχολαρίου περὶ ἀλώσεως τῆς Νέας Ρώμης». 6) Τρία φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Κώδιξ 2005 ἔθν. βιβλ. Παρισίων φ. 330β τοῦ Σχολαρίου» καὶ περιέχοντα ἀντίγραφον ἐκ τοῦ φύλλου 330β τοῦ ἀνωτέρω κώδικος μετὰ τινων διορθώσεων τοῦ Σιδερίδου ἐν τέλει. Ἐντὸς τούτων δύο φωτογραφικὰ ἀποτυπώματα τῶν φύλλων 330 καὶ 331 ἐκ τοῦ ἀνωτέρω κώδικος. 7) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων ἡριθμημένων 15 καὶ φέρον ἐπὶ τοῦ ἔξωφύλλου ἐπιγραφὴν Ἀγιοταφ. Μετοχίου 252 φ. 467β·471β». Περιέχει ἀντίγραφον ἐξ αὐτοῦ. 8) Ἑπτὰ φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν *Migne col. 731*. Τοῦ αὐτοῦ Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου κατὰ τῆς σιμωνιακῆς αἵρέσεως ἢ ἀπιστίας». «Κώδιξ ἀγιοταφ. Μετοχίου 35 σ. 203. Γενναδίου περὶ τῆς σιμωνιακῆς αἵρέσεως». Ἐν τοῖς δυοῖν πρώτοις φύλλοις παραθέτει τὰς διαφορὰς μετὰ τοῦ ἐκδοθέντος ἐν *Migne* κειμένου καὶ τοῦ κώδικος 35 τοῦ Μετοχίου καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς φύλλοις ἀντίγραφον τοῦ ἔργου τούτου ἐκ τοῦ κώδικος τοῦ Μετοχίου 35.—9) Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «P. Lambecii Comment. p. 15 cod. CCV» καὶ περιέχοντα ἀποσπάσματα σχετικὰ πρὸς τὸν Γεννάδιον ἐξ αὐτοῦ. 10) Δύο φύλλα χάρτου φέροντα ἐπιγραφὴν «Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου (Βιβλίον πρῶτον)». Πρόκειται περὶ τοῦ ἔργου τοῦ Σχολαρίου περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὰ φύλλα ταῦτα περιέχουσι σημειώματά τινα περὶ αὐτοῦ.

34. Φάκελλος περιέχων : 1) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἡριθμημένων 8 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Κώδιξ Ἑθν. Βιβλιοθ. Ἀθηνῶν. Συλλογῆς Νικολ. Πολλάνη ἀριθ. 34 (Νέος Ἑλληνομνήμων Δ'. 363). Ἐπιστολὴ τοῦ Παναγιωτάτου κῦρ Γενναδίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὸν τιμιώτατον κῦρ Μαξιμόν καὶ τοὺς ἐν Σινᾷ Ὁρει ἱερομονάχους καὶ μοναχούς. Τοῦ κῦρ Γενναδίου τῷ τιμιώτατῳ ἐν μοναχοῖς κῦρ Μαξίμῳ, τῷ κατὰ κόσμον Σοφριανῷ, καὶ πᾶσι τοῖς ἀσκουμένοις ἐν τῇ ἁγίᾳ Μονῇ τοῦ Σινᾶ ὀσιωτάτοις ἱερομονάχοις». Περιέχει ἀντίγραφον αὐτῆς, ἐν τέλει τοῦ ὁποίου σημειοὶ ὁ Σιδερίδης τὰς γενομένας ἐκδόσεις αὐτῆς. Ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ φέρει ἐν τέλει ὑπογραφὴν «αὐξγ' Ἰουνίῳ. Ὁ δοῦλος τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ὁ ταπεινὸς Γεννάδιος». 2) Τετράδιον ἀποτελούμενον ἐκ φύλλων ἀναριθμημένων 10 καὶ φέρον ἐπιγραφὴν «Κώδιξ Ἑθν. Βιβλ. Ἑλλάδος 652 φ. 14. Γενναδίου ἐλαχίστου τοῦ Σχολαρίου ἐπὶ τῇ δι' ἐγκατάλειψιν Θεοῦ ματαίως καὶ ἀλόγως καὶ ἀσυνειδήτως καινοτομίᾳ τῆς πίστεως». Περιέχει ἀντίγραφον τούτου. Ἐν τέλει (φύλ. 10) ἔχει σημειώσει ὁ Σιδερίδης: «Ἐκ τοῦ 652 κώδικος τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις μηνὶ Μαρτίῳ 1912 ἀντέγραψα».

(Συνεχίζεται)